

TT	Ngày	Nội dung	Bài tập
1.	12/10/2021	<i>Hướng dẫn học online (Trợ giảng)</i>	
2.	26/10/2021	Giới thiệu môn học, Gợi ý chọn chính sách, Lập nhóm	
3.	28/10/2021	Khái niệm và mối quan hệ Pháp luật & Chính sách công	
4.	02/11/2021	Phân quyền giữa TW và địa phương: Vai trò của Hiến pháp	
5.	04/11/2021	Xác lập ưu tiên: Giới thiệu ưu tiên của 06 nhóm	BT.1
6.	09/11/2021	Vận động chính sách (advocay), Vận động hành lang (lobbying)	
7.	11/11/2021	Quy trình thảo luận, ban chính sách ở địa phương	
8.	16/11/2021	VTL: Quy trình thảo luận chính sách cấp Bộ	
9.	18/11/2021	VTL: Quy trình soạn thảo, ban hành VBPL ở Trung ương	
10.	23/11/2021	Các tiêu chí đánh giá các dự án luật: ROCCIPI	BT.2
11.	25/11/2021	Các tiêu chí đánh giá các dự án luật: RIA	Ý tưởng
12.	30/11/2021	<i>Mô phỏng: Vận động chính sách, Thẩm định chính sách</i> 08:30-10:00 Phiên họp thẩm định/một Ủy ban của QH chủ trì 10:15- 11:45 Phiên họp thẩm định/một ban của HĐND chủ trì	
13.	07/12/2021	Luật và Phát triển: Các con đường đi đến chế độ pháp quyền ở Đông Á	ĐC Sơ bộ
14.	09/12/2021	Luật và Phát triển: Gợi ý mô hình lý thuyết cho các quốc gia chuyển đổi	
15.	14/12/2021	Luật và Phát triển: Các thách thức trong xây dựng chế độ pháp quyền ở Việt Nam (từ góc nhìn của một người hành nghề luật sư)	15/12 ĐC chi tiết
16.	16/12/2021	<i>Học viên báo cáo Đề cương Tiểu luận</i>	
17.	21/12/2021	NCTH 1: Luật đất đai	BT.3
18.	23/12/2021	NCTH 2: Luật Doanh nghiệp	
19.	28/12/2021	NCTH 3: Luật hành chính-hình sự	
20.	30/12/2021	VTL: NCTH 4: Chính sách chuyển đổi số	BT.4
21.	04/01/2022	VTL: NCTH 5: Cơ chế thử nghiệm sandbox	
22.	06/01/2022	Tiêm cận công lý (1): Cải cách tư pháp ở Đông Á	BT.5
23.	11/01/2022	Tiêm cận công lý (2): Cải cách tư pháp ở Việt Nam	
24.	13/01/2022	Tham vấn chính sách: Kinh nghiệm tham gia lập pháp của các hiệp hội <i>Khách mời: Luật sư vận động chính sách (dự kiến NHQ)</i>	
25.	20/01/2022	8:20 Nộp Tiểu luận kết thúc môn học (5000 từ ± 10%) Tổng kết khóa học: Khái quát các lý thuyết, Hỏi đáp.	Tiểu luận

Giới thiệu môn học

L2: 26/10/2021

Thủ tướng phát biểu 24/10/2021

- ❖ “...tăng cường năng lực quản trị quốc gia, tiếp tục hoàn thiện thể chế, cải cách hành chính, đẩy mạnh phân cấp phân quyền đi đôi với bố trí nguồn lực và tăng cường năng lực đội ngũ cán bộ, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực...”.
- ❖ Cuộc họp Thường trực Chính phủ ngày 24/10/2021 cho ý kiến về Dự thảo Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội

Chính sách công & Chuyển hóa thành vấn đề pháp luật

“Scarcely any political question arises that is not, sooner or later, transformed into a legal question.”

Alexis de Tocqueville, *Democracy in America* (1838)

Chính sách công & Luật

- ❑ Các lựa chọn chính sách công (thường) phải được chuyển hóa thành các hình thức pháp luật phù hợp mới có hiệu lực thi hành;
- ❑ Luật pháp có thể tác động (tích cực hoặc tiêu cực) vào quy trình thảo luận và lựa chọn chính sách;
- ❑ Việc nhận diện, lựa chọn, thực thi, đánh giá chính sách công cần tới các quy trình pháp luật tương ứng;

Mục đích của môn học: Góp phần vào Chuẩn đầu ra

- ❑ **Kiến thức:** Tầm nhìn quốc tế và Thực tiễn Việt Nam: Hiểu biết quy trình chính sách và pháp luật tương tác như thế nào.
  - ❑ Quy trình chính sách là gì? Cần điều chỉnh pháp luật như thế nào?
  - ❑ Quy trình chuyển hóa chính sách thành luật diễn ra như thế nào?
  - ❑ Những ai tác động vào quá trình đó, nếu muốn tác động phải làm thế nào?
  - ❑ Có chính sách xong rồi, thì pháp luật góp phần giám sát c/s ra sao?
- ❑ **Kỹ năng:** Đọc hiểu, Truyền thông, Tự nghiên cứu
- ❑ **Thái độ:** Cẩn trọng và chuyên nghiệp trong phân tích chính sách

Tài liệu đọc bắt buộc: Vì sao nên đọc những thứ này?

1. **World Development Report** 2017 Chương 3 tr. 84-98 (bằng tiếng Anh). Đọc trước tài liệu này.
2. **Pat Libby & Associates**, University of San Diego, 2012, *The Lobbying Strategy Handbook, 10 Steps to Advancing Any Cause Effectively*. (Yêu cầu đọc các Chương **1, 4, 5-12**).
3. **Walter J. Oleszek** (2016), *Congressional Procedures and the Policy Process*, 10th Edition, yêu cầu đọc các Chương: **1, 3, 5, 9**.
4. **Bộ Tư pháp** (2018), *Hướng dẫn nghiệp vụ đánh giá tác động của chính sách*.
5. **Nguyễn Sĩ Dũng**, 2017, *Bàn về Quốc hội và những thách thức của khái niệm*, CTCP Sách Omega và NXB Chính trị Quốc gia.
6. **Barry R Weingast** (Stanford University) 2010, *Why Developing Countries Prove So Resistant to the Rule of Law*, in [James J. Heckman](#), [Robert L. Nelson](#), [Lee Cabatingan](#), *Global Perspectives on the Rule of Law*. (New York: Routledge-Cavendish, 2010).
7. **C. Milhaupt, K. Pistor**, *Law and Capitalism*, University of Chicago, 2008, Chương 2 (đã dịch).
8. **Ann Seidman**, *Xem xét dự án luật: Cẩm nang cho các nhà lập pháp*, NXB CTQG, HN, 2004 (đọc nguyên bản tiếng Anh).
9. **Truong Thien Thu**, Ranjith Perera, *Intermediate levels of property rights and the emerging housing market in HCM City, Vietnam*, Land Use Policy 28 (2010) 124-138 – có bản dịch
10. [Eric Li](#) (2019), *China and the Rule of Law*, American Affairs Volume III, Number 3 (Fall 2019): 133–54.
<https://americanaffairsjournal.org/2019/08/china-and-the-rule-of-law/>
11. **Tom Ginsburg**, *Judicial Independence in East Asia: Lessons for China*, in Randall Peerenboon, *Judicial Independence in China*, Cambridge University Press 2010, pp 247-259
12. **Randall Peerenboon**, *Báo cáo nghiên cứu về quản lý tòa án ở Trung Quốc*, UNDP-Ban chỉ đạo cải cách tư pháp, 2011

Đọc thêm

- ❖ **Oleszek** (2016), *Congressional Procedures and the Policy Process*, các Chương: **1, 3, 5, 9**
- ❖ **UNDP/Ủy ban trao quyền pháp lý cho mọi người**, *Pháp luật cho mọi người*, NXB Tư pháp, HN 2011 (sách dịch từ tiếng Anh), Tập I, II.
- ❖ **Tùy theo chủ đề quan tâm** học viên sưu tầm và đọc thêm tài liệu liên quan:
  - Văn bản pháp luật & liên quan (đến lĩnh vực mà học viên quan tâm)
  - Nghị quyết của HĐND
  - Quyết định của UBND
  - Các văn bản chỉ đạo điều hành khác

Văn bản pháp luật TW và địa phương

- ❖ Hiến pháp (HP 2013)
- ❖ Luật Tổ chức chính quyền địa phương (Luật TCCQĐP 2015)
- ❖ Luật Ngân sách (Luật NS 2015)
- ❖ Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật (Luật VBQPPL 2015)
- ❖ Văn pháp pháp quy của địa phương
  - Nghị quyết của HĐND
  - Quyết định của UBND
  - Các văn bản chỉ đạo điều hành khác

Nguồn văn bản online

- ❖ <http://vanban.chinhphu.vn/portal/page/portal/chinhphu/hethongvanban>
- ❖ <http://congbao.chinhphu.vn/>
- ❖ <http://congbao.hochiminhcity.gov.vn/>
- ❖ Quốc hội: cơ sở dữ liệu luật Việt Nam: <http://vietlaw.gov.vn/LAWNET/>
- ❖ Bộ Tư pháp, văn bản luật: <http://www.moj.gov.vn/pages/vbpq.aspx>
- ❖ Các bản án đã công bố: <https://congbobanan.toaan.gov.vn/>
- ❖ Dự thảo luật: <http://duthaoonline.quochoi.vn/> ; www.vibonline.com.vn
- ❖ Tạp chí Nghiên cứu lập pháp: <http://www.nclp.org.vn/>

Ý tưởng của môn học: Phát triển tư duy người học

- ❖ Quan sát thực tiễn, Xác định quan tâm chính sách
- ❖ Đọc World Development Report 2017 Chương 3
- ❖ Đọc Nguyễn Sĩ Dũng (2017) => Bối cảnh Việt Nam
- ❖ Đọc Libby (2012) => Quy trình chính sách và sự tham gia của các nhân tố
- ❖ Đọc Oleszek: Quy trình chính sách và Quy trình lập pháp: Góc nhìn so sánh từ Hoa Kỳ
- ❖ Pháp luật và tổ chức thực hiện chính sách => Các tình huống minh họa
  - Sở hữu, Doanh nghiệp, Cạnh tranh
  - Hình sự, Chuyển đổi số
- ❖ Các bài đọc hàn lâm: Vai trò của pháp luật thúc đẩy phát triển
- ❖ Giám sát thực hiện chính sách, Vai trò của tư pháp

Ý tưởng của môn học: Phát triển kỹ năng của người học

1. Địa phương/ngành kinh tế/lĩnh vực quan tâm của anh chị đang đứng trước những vấn đề chính sách gì?
2. Từ góc độ công chức (Chính quyền), đại diện của dân (Cơ quan dân cử) và các nhóm xã hội (NGO, DN, Báo chí, XHDS) anh chị quan tâm đến c/s gì?
3. Nhóm họp thành 06 nhóm
4. Thảo luận để đề xuất các chính sách ưu tiên, thúc đẩy cộng đồng quan tâm tới vấn đề của mình.
5. Xác lập ưu tiên và chuẩn bị tài liệu của từng nhóm
6. Xác lập quy tắc điều hành các Phiên thảo luận/điều trần tại Ban kinh tế-ngân sách
7. Tiến hành các Phiên thảo luận, Bỏ phiếu (có thể live-stream), quay video

Đánh giá môn học

1. 05 Tóm tắt bài đọc/thảo luận chính sách:	25%
2. Chuyên cần, Tham gia thảo luận, Mô phỏng:	35%
3. Đề cương sơ bộ, Đề cương chi tiết cho Tiểu luận:	10%
4. Tiểu luận (kết thúc môn học):	30%

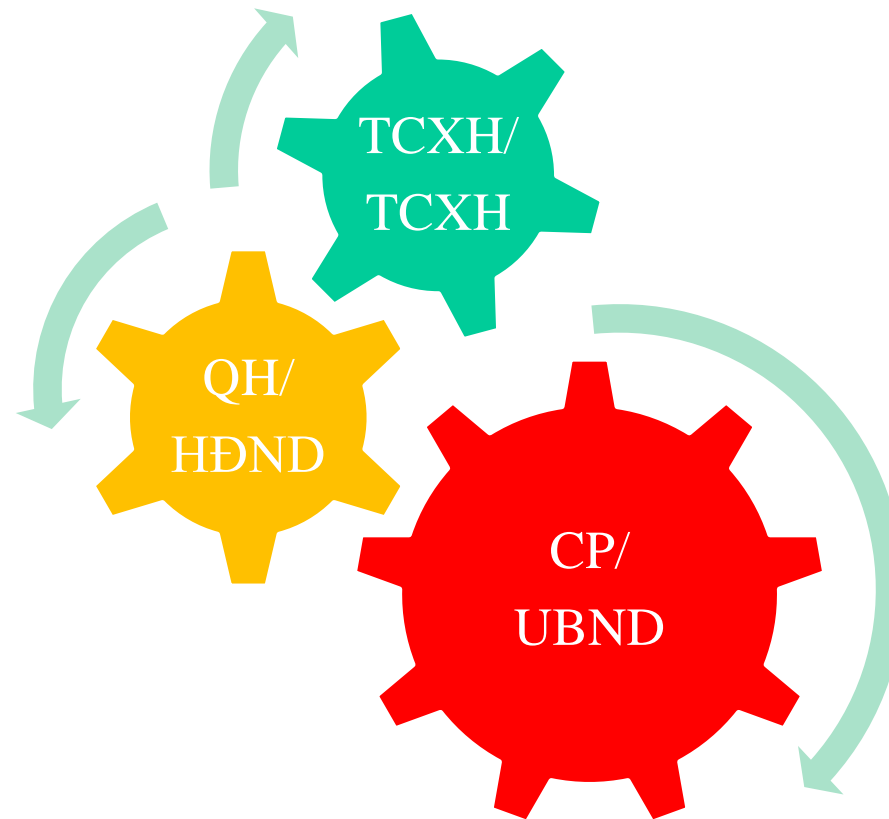
Kiểm tra đánh giá học viên & Phân bổ trọng số

☐ 05 Policy Memorandum:	25%
☐ Chuyên cần, Tham gia trên lớp:	15%
☐ 30/11/2021: Simulation (6 nhóm)	20%
☐ Tham gia đóng vai: 10% (học viên tự chia điểm)	
☐ Các sản phẩm viết của 06 nhóm: 10% (học viên tự chia điểm)	
☐ Đề cương Tiểu luận kết thúc môn học:	10%
☐ Đăng ký chủ đề viết Tiểu luận	(đạt/không đạt)
☐ Nộp đề cương sơ bộ	05%
☐ Đề cương chi tiết	05%
☐ 20/01/2022 Tiểu luận kết thúc môn của từng học viên:	30%

5 Bài ghi nhớ chính sách

- ❖ Bám sát bài đọc cho tuần học
- ❖ Ghi nhớ những luận điểm chính của các bài đọc
- ❖ Liên hệ với thực tiễn địa phương/ngành thực tế Việt Nam
- ❖ Yêu cầu & Chấm điểm các bài tập (Công bố phổ điểm cho học viên)
  - Tập viết cô đọng, ngắn nhất như có thể, (500 từ)
  - Tầm nhìn quốc tế, thực tế Việt Nam (reflection);
  - Tập trình bày chuyên nghiệp

30/11/2021: Hai phiên điều trần song song

Tham gia vào Phiên điều trần

- ❖ Học viên cần tham gia vào một trong 06 nhóm (CP/QH/XH) (UBND, HĐND, TCXH)
- ❖ Tham gia thảo luận, lựa chọn, xác định ưu tiên Chủ đề chính sách cụ thể tại địa phương hoặc của ngành, lĩnh vực mà anh chị quan tâm
- ❖ Tham gia quá trình ủng hộ/phản đối/phản biện chuyển hóa chính sách đó thành một Dự thảo VBPL
  - Thành lập các thể chế tương ứng;
  - Xác định quy tắc hoạt động;
  - Tập hợp tư liệu và soạn thảo:
    - *Dự thảo các Tờ trình, Nghị quyết, Văn bản hỗ trợ;*
    - *Dự thảo các Ý kiến thẩm định, Ý kiến phản biện, Đề xuất chỉnh sửa, Bài báo vận động c/s*
  - Tiến hành Phiên điều trần (hai Phiên song song, mỗi Phiên có khoảng 18 người dự)

Quan sát & Lựa chọn chủ đề Tiểu luận kết thúc môn học

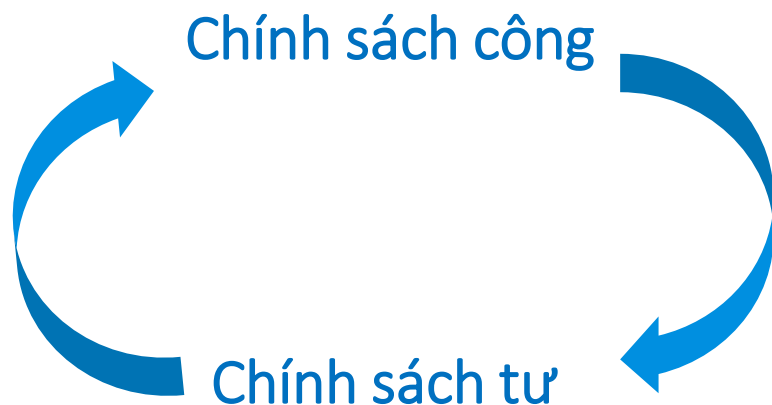
- ❑ Yêu cầu về dung lượng: (5000 từ $\pm$ 10%), nộp chậm nhất 8.20 ngày 20/01/2022
- ❑ Yêu cầu về nội dung:
  - ❑ Thảo luận các khía cạnh pháp luật liên quan đến xây dựng, thực thi chính sách mà học viên quan tâm (ở địa phương, ngành, hoặc TW);
  - ❑ Đảm bảo các yêu cầu học thuật của một Bài phân tích chính sách;
  - ❑ Quy trình: Chọn chủ đề $\Rightarrow$ Lập đề cương $\Rightarrow$ Góp ý $\Rightarrow$ Viết bài
  - ❑ Gợi ý: FINER = (**F** + **I** + **N** + **E** + **R**)

Tiến độ thực hiện Tiểu luận kết thúc môn học

- ❑ 25/11/21 Đăng ký chủ đề viết Tiểu luận (Ý tưởng: đạt/không đạt)
- ❑ 07/12/21 Nộp đề cương sơ bộ: 2 trang (05%)
- ❑ 15/12/2021 Đề cương chi tiết: 4 trang (05%) => 16/12/2021 Báo cáo, thảo luận Đề cương chi tiết của các học viên
- ❑ 20/01/2022 Nộp Tiểu luận (30%)

Quan sát & Lựa chọn chủ đề Tiểu luận kết thúc môn học

- ❑ Yêu cầu về dung lượng: 5000 từ ($\pm 10\%$)
- ❖ Hình thức sản phẩm
  - ❑ Bài viết hàn lâm
  - ❑ Tuân thủ quy định trích dẫn
  - ❑ Có câu hỏi nghiên cứu rõ ràng, Nội dung khả thi
  - ❑ Có cấu trúc chặt chẽ,
  - ❑ Có lập luận, căn cứ
  - ❑ Gợi ý: FINER = (**F + I + N + E + R**)

- 1 Đánh giá dự thảo chính sách áp dụng giá sàn đối với vé máy bay tuyến nội địa
- 2 Cho vay trả lương ngừng việc, phục hồi SXKD đại dịch Covid-19
- 3 Quảng Ngãi không cho dân từ HCM về
- 4 Di dân/KCN ở Đồng bằng Sông Cửu Long
- 5 Chuyển đổi cơ cấu đất nông nghiệp từ đất trồng lúa sang nuôi trồng thủy sản (ĐBSCL)
- 6 Quy Định Quản Lý Phát Thải Từ Nhiệt Điện Than
- 7 Xây dựng và triển khai Chiến lược phát triển ngành điện lực
- 8 Cam kết giảm nhẹ khí nhà kính đối với lĩnh vực thay đổi sử dụng đất và lâm nghiệp
- 9 Tự chủ áp dụng đối với các cơ sở giáo dục đại học công lập
- 10 Truyền thông chống Covid-19 tại Tp.HCM
- 11 Tự chủ tài chính trong trường Chuyên -cấp THPT
- 12 Mô hình nông nghiệp nhà kính hướng tới tăng trưởng xanh tại Thành phố Đà Lạt.
- 13 Thay đổi chính sách trong đại dịch Covid-19 đã tác động đến doanh nghiệp như thế nào?
- 14 Chính sách hỗ trợ phát triển các doanh nghiệp sử dụng nhiều lao động khuyết tật
- 15 Chuyển đổi số Hệ thống quản lý dữ liệu, thông tin trường học (Sổ liên lạc học sinh)
- 16 Có nên xây dựng nhà máy điện than trong quy hoạch điện 8 dưới tác động biến đổi khí hậu?
- 17 HỖ TRỢ NGƯỜI LAO ĐỘNG TỰ DO BỊ ẢNH HƯỞNG DỊCH COVID 19 TRÊN ĐỊA BÀN TP.HCM
- 18 Tác động của Chỉ thị 15/CT-TTg và Chỉ thị 16/CT-TTg tới SME ở HCM
- 19 Khung pháp lý thử nghiệm cho vay ngang hàng ở Việt Nam
- 20 Chính sách thu hút đầu tư phát triển điện khí LNG tại Tỉnh Sóc Trăng
- 21 Chính sách quản lý dữ liệu thông tin cá nhân: Tình huống "thẻ xanh Covid"
- 22 Khởi công chuỗi cung ứng thủy sản tại Việt Nam thời kỳ hậu Covid © Phạm Duy Nghĩa, Fall 2021

Tuần học đầu tiên: Làm gì?

- Đọc bài nghiên cứu về địa phương, ngành, lĩnh vực mà anh chị quan tâm
- Tự tìm hiểu tình hình kinh tế - xã hội địa phương, ngành mà anh/chị quan tâm
- Các thách thức phát triển kinh tế - xã hội của địa phương là gì?
- Anh chị quan tâm đến những vấn đề gì?
- Các bạn đồng nghiệp có ai quan tâm đến những vấn đề tương tự?
- Anh chị dự kiến tham gia vào lĩnh vực nào (UBND/CP, HĐND/QH, TCXH)
- Cho đến ngày 02/11/2021 (sau một tuần học):
  - Nộp Danh sách sơ bộ 06 nhóm, mỗi nhóm 3 học viên
  - Đề xuất Bối cảnh, Vấn đề chính sách mà từng nhóm quan tâm